

אישים (VI)

Historical Personalities (VI)

השירות הבולאי
המשרד הראשי: שד' ירושלים 12, יפו 080 61

252

6.11.79

PHILATELIC SERVICES
MAIN OFFICE: TEL AVIV - YAFO · ISRAEL

מ"ד בחשון תש"ס

ארתור רופין, "אבי ההתיישבות הציונית", נולד בשנת 1876 בראוויץ שבפרוסיה (לשעבר גרמניה). בשל סיבות משפחתיות נאלץ להפסיק את לימודיו בגיל 15 ולעבוד שמונה שנים עד לכניסתו לאוניברסיטת ברלין, מקום שם למד משפטים, כלכלה ומדעי הטבע. בתום לימודיו החל לעבוד כעורך-דין, ובעת ובעונה אחת ניהל את המוסד לסטטיסטיקה ולדמוגרפיה יהודית בברלין. בהקשר למחקריו בנושא זה חיבר מספר ספרים.

ב-1905 הצטרף להסתדרות הציונית והודהה עם זרם הציונות המעשית. ב-1907 נענה ברצון לפנייתו של ד. וולפסון, נשיא ההסתדרות הציונית, לחקור את מצב היישוב בא"י ולבדוק אפשרויות לפיתוח החקלאות וה-תעשייה. ב-1908 עלה ארצה ומונה לראש "המשרד האר-צישראלי" ביפו.

הוא יסד את "חברת הכשרת היישוב" וסייע לגאולת קרקעות להתיישבות חקלאית (בין היתר בעמק יזרעאל) וכן ליישוב עירוני אחוזת-בית צפונית ליפו (תל-אביב), רחביה בירושלים והדר-הכרמל בחיפה.

לאחר שובו לא"י רופין מונה ל"ועד הצירים" ולמנהל המחלקה להתיישבות של ההסתדרות הציונית. הוא תמך בשיטת פיתוח המשק המעורב. היה מניח היסודות של "בנק הפועלים" ושל "הבנק האפותקאי". בשנים 1933 עד 1935 עמד בראש המחלקה לקליטת עולי גרמניה. על שמו נקראים כפר רופין בעמק בית שאן ומדרשת רופין להוראת החקלאות. בשנת 1943 הלך לעולמו.

יוסף טרומפלדור נולד בשנת 1880 בצפון קאווקאז. עולמו הרוחני עוצב על-ידי השפעת האב, בעיקר באשר לדבקותו ביהדות בסביבה זרה, ועל-ידי רעיונות הקומונה של טולסטוי. כך הגיע לתפיסה של הגשמת הציונות בדרך ההתיישבות השיתופית בארץ ישראל וההגנה עליה בנשק. בשנת 1902 נקרא טרומפלדור לשרת בצבא ובעת פרוץ המלחמה בין רוסיה ויפאן (1904) שירת כקצין יהודי ראשון ברוסיה בפורט ארתור, והיה בין המתנדבים לפעולות נועזות ומסוכנות. במהלך אחת הפעולות נפצע קשה, וידו השמאלית נקטעה. אחרי כניעת פורט-ארתור היה שנתיים בשבי היפאני. שב לרוסיה ולמד משפטים. ב-1912 עלה ארצה.

בפרוץ מלחמת העולם הראשונה סירב להתעתמן וגורש לאלכסנדריה שבמצרים, שם הקים את "גדוד נהגי הפרדות

של ציון", שבו ראה צעד ראשון להקמתם של גדודים יהודיים לוחמים. לחם כסגן מפקד הגדוד בצד הבריטים בגאליפולי. פשט את מדי הצבא שלו בלונדון, ושם הצטרף לז'בוטינסקי במערכה להקמת "הלגיון היהודי".

בשנת 1917 יצא לרוסיה, תכנן הקמת צבא יהודי גדול והתמסר לאירגון הסתדרות "החלוץ". פעל בקרב הנוער היהודי ברחבי רוסיה למען עלייתם לארץ-ישראל. כעבור שנתיים חזר לארץ. הוטל עליו לארגן את הגנתם של ישובי הגליל העליון בפני התקפות הערבים. ב-1 במרס 1920 התקיפו הערבים את תל-חי, ובמהלך הקרב נפצע טרומפלדור פצעים אנושים ומת עוד באותו יום. נקבר יחד עם שאר חללי הגנת תל-חי בבית הקברות שבין כפר גלעדי ותל-חי. על קברותיהם הוקמה מצבת זיכרון, שעליה חרותים דבריו האחרונים של טרומפלדור: "טוב למות בעד ארצנו".

אהרן אהרנסון נולד בשנת 1876 ברומניה, ועלה ארצה ב-1882 עם הוריו, ממיסדי המושבה זכרון יעקב, שנוסדה באותה שנה, ובה חונך. למד חקלאות בצרפת ונעשה מדרך ויועץ בנושאים חקלאיים וטכניים. ב-1906 גילה את חיטת הבר ("אם החיטה" –

Triticum dicoccoides)

שפורסמה בכמה ירחונים בוטניים מפורסמים; תגלית זו זיכתה אותו בהוקרה בינלאומית רבה של חוקרי טבע ומומחים לתולדות תרבות האדם הקדמון. ב-1910 ביקר בארצות הברית שם קשר קשרים עם יהודים בעלי השפעה שסייעו לו לייסד את תחנת הנסיונות החקלאיים בעתלית. פרוץ מלחמת העולם הראשונה השפיע עמוקות על דרך חייו של אהרן אהרנסון; הוא הגיע למסקנה שלמפעל הציוני אין סיכוי התפתחות תחת השלטון התורכי, וכי, לעומת זאת, יוכל לשגשג עם נצחון מעצמות המערב. לפיכך ארגן מקרב בני משפחתו ומכריו שירות ידיעות צבאי לטובת בעלות הברית בשם "גילי" ("נצח ישראל לא ישקר") ארגון שעליו נמנו גם אחיו אלכסנדר ואחותו שרה. בשנת 1917 נתפסה שרה בידי התורכים שעינוה במשך שלושה ימים והיא שמה קץ לחייה מבלי שהצליחו להוציא מפיה דבר מסודות "גילי".

בתום המלחמה צרף ד"ר חיים וייצמן את אהרן אהרנסון למשלחת הציונית לוועידת השלום בוורסאי, בה פעל כמומחה לקביעת גבולות המנדאט הבריטי של ארץ-ישראל. בטוסו בשליחות בתפקיד זה מלונדון לפרז גיספה ונעלם

ב-15 במאי 1919 בגפול מטוסו לתעלת לה-מאנש.

ס. מ.

Galilee. This discovery, as well as other scientific papers published in a number of botanical monthlies, brought Aaronsohn world-wide renown. In 1910 he travelled to the United States where he came in touch with some influential Jews who helped him establish an agricultural experimental station at Athlit, on the coast south of Haifa. The outbreak of the first world war made a deep impact on the life of Aaron Aaronsohn. As an international figure he was a member of a committee which allocated funds sent from the U.S.A. to the Jews of Palestine. His contacts with the Turkish authorities convinced him that under this cruel and corrupt regime the Zionist cause would not flourish. He therefore organized an underground intelligence service known as "Nili", which was based at the Athlit station, where British ships would come surreptitiously to collect messages.

The Nili group was composed of Aaronsohn's friends and family, and included his brother Alexander and his sister Sarah. Sarah was arrested in 1917 and after being tortured by the Turks for three days shot herself without revealing any of the Nili secrets.

Aaron Aaronsohn continued to be active on the world Jewish scene and was highly thought of by Dr. H. Weizmann who, in 1918, included him in the Zionist Council of Palestine. He acted as expert to the Zionist delegation to the Versailles Peace Conference in the question of the boundaries for the British Mandate. Flying on this mission from London to Paris on 15 May 1919 his plane crashed in the British Channel and he was reported missing.

Sylvia Mann

הבולים צוירן ע"י צ. נרקיס, תל אביב

THE STAMPS WERE DESIGNED

BY Z. NARKISS, TEL AVIV

the Northern Caucasus in 1880, and, as a youngster, became attracted to the Tolstoyan idea of communal living. He soon turned his Zionist-oriented thoughts to the establishment of such communes in the Land of Israel.

Drafted into the army during the Russo-Japanese war, Trumpeldor volunteered for special assignments, losing his left arm during the fighting around Port Arthur in 1904-5. A prisoner of war from 1904 to 1906, he then returned to Russia, studied law and immigrated to Palestine in 1912. At the outbreak of World War I he was deported to Egypt, where he organized the Zion Mule Corps as the forerunner of a Jewish fighting unit. Leading the Zion Mule Corps, Trumpeldor fought for the British at Gallipoli, was demobilised in London and helped Jabotinsky found the Jewish Legion. The year 1917 saw him back in Russia training young Jews in the framework of the He-Halutz movement in preparation for their immigration. Trumpeldor himself came home to Palestine two years later and was asked to organize the defence of Upper Galilee settlements against Arab violence. Trouble soon began. On March 1st, 1920 Tel Hai was attacked and Trumpeldor fatally wounded. He and his companions who died with him are buried near Tel Hai, where a memorial erected in 1934 is inscribed with Trumpeldor's last words: "It is good to die for our country".

AARON AARONSOHN was born in 1876 in Rumania and immigrated in 1882 to Eretz-Israel with his parents, who were among the founders of Zikhron-Ya'akov, where Beit Aaronsohn stands housing a botanical museum and library, and the family home.

Aaronsohn studied agriculture in France and became an instructor and adviser on agricultural and technical matters. In 1906 he discovered the Emmer Wheat ("*Triticum dicoccoides*") in the

ARTHUR RUPPIN, "father of Zionist settlement", was born in Rawicz, Prussia, in 1876. For family reasons, he was obliged to leave school at the age of 15, and worked for eight years before entering Berlin University where he studied law, economics and natural sciences. After qualifying, Ruppín worked as a lawyer and directed the Jewish Statistical Bureau in Berlin from 1903 to 1907. His knowledge of Jewish sociology deepened, and in the course of his research he wrote several books on the subject.

Ruppín became identified with practical Zionism and in 1907 gladly accepted the Zionist Organization's request to examine the possibilities of Jewish settlement in Palestine. From that time on Ruppín was part of the Zionist movement, his first appointment being to head the Organization's Palestine Office in Jaffa in 1908.

Expelled by the Turks in 1916, Ruppín returned three years later, having kept constantly in touch with the Yishuv. From 1926 he taught sociology at the Hebrew University, in 1933 took charge of the Agency's resettlement programme and from 1935 directed the Institute for Economic Research. Ruppín's best work was in the field of settlement, for he brought in thousands of refugees from Nazism, and in the purchase and reclamation of land. He acquired much of the Jezreel Valley for the Palestine Land Development Corporation and the Jewish National Fund, encouraged land acquisition around the Tel Aviv area, bought large tracts of the Carmel for Haifa's growth, and obtained properties from the Greek Church for the establishment of Jerusalem suburbs. Ruppín's death at the age of 67 put an end to a brilliant career.

JOSEPH TRUMPELDOR has become a national symbol of bravery and self-sacrifice. The son of a soldier in the Czarist army, he was born in